

הודעה על פטור מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן – החוק), ולאחר התייעצות עם הוועדה לפטורים ולמיוזגים, אני מודיע כי ביום ב' בניסן התשע"א (6 באפריל 2011), החלטתי על מתן פטור מאישור הסדר כובל, כמפורט להלן:

מס'	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס/השירות
8486	טלרון מצברים בע"מ יאיר מצברים בע"מ	אייתחרות	מצברים

החלטתי מתבססת על כך שאין בכבילות שבהסדר כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות וכי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, נתונה החלטה זו לערר לפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור מס' 8486, במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

ג' בניסן התשע"א (7 באפריל 2011)
(חמ 41-3)

שלומי פריזט

הממונה על ההגבלים העסקיים (בפועל)

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113.

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן – החוק), ולאחר התייעצות עם הוועדה לפטורים ולמיוזגים, אני מודיעה כי ביום י"ח בשבט התשע"א (23 בינואר 2011), החלטתי על מתן פטור מאישור הסדר כובל, כמפורט להלן:

מס'	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס/השירות
7122	חברת דואר ישראל בע"מ מזרח שירות לביטוח בע"מ	בלעדיות באספקת שירותי ביטוח בחלק מסניפי חברת הדואר	ביטוח רכב וביטוח נסיעות לחו"ל

פטור זה ניתן בתנאים ולפיהם, בין השאר, חברת הדואר לא תפלה בי צרכני שירותי העברת הבעלות ברכב, לא תפלה בין צרכני השירותים לנוסעים לחו"ל וכן לא תקשור בין מתן שירות העברת בעלות על רכב ו/או מתן שירותים לנוסעים לחו"ל לבין רכישה או קבלה של שירות ו/או מוצר מסוכן הביטוח.

תוקפו של הפטור מוגבל להקופה של שלוש שנים מיום ההחלטה.

החלטתי מתבססת על כך שבכפוף לתנאים האמורים, אין בכבילות שבהסדר לפגוע פגיעה של ממש בתחרות וכי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, נתונה החלטה זו לערר לפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור מס' 7122, במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

כ"ז בשבט התשע"א (10 בפברואר 2011)
(חמ 41-3)

רונית קן

הממונה על ההגבלים העסקיים

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113.



רשות ההגבלים העסקיים

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

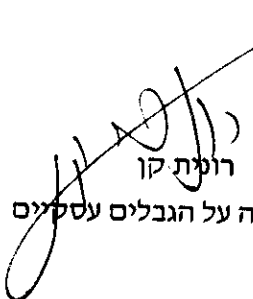
בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹ (להלן – "החוק"), ולאחר התייעצות עם הועדה לפטורים ולמיוזגים, אני מודיעה כי ביום י"ח בשבט התשע"א (23 בינואר 2011) החלטתי על מתן פטור מאישור הסדר כובל, כמפורט להלן:

מספר	שמות הצדדים להסדר	מהות הכבילה	הנכס / השירות
7122	חברת דואר ישראל בע"מ מזרח שירות לביטוח בע"מ	בלעדיות באספקת שירותי ביטוח בחלק מסניפי חברת הדואר	ביטוח רכב וביטוח נסיעות לחו"ל

פטור זה ניתן בתנאים ולפיהם, בין השאר, חברת הדואר לא תפלה בין צרכני שירותי העברת הבעלות ברכב, לא תפלה בין צרכני השירותים לנוסעים לחו"ל וכן לא תקשור בין מתן שירות העברת בעלות על רכב ו/או מתן שירותים לנוסעים לחו"ל לבין רכישה או קבלה של שירות ו/או מוצר מסוכן הביטוח.

תוקפו של הפטור מוגבל לתקופה של שלוש שנים מיום ההחלטה. החלטתי מתבססת על כך שבכפוף לתנאים לעיל, אין בכבילות שבהסדר כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות, עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

בהתאם לסעיף 15 (א) לחוק, נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל שעליו ניתן הפטור. החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור מספר 7122 במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רחוב כנפי נשרים 22 ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.


רונית קון
הממונה על הגבלים עסקיים

כ"ז בשבט תשע"א

1 בפברואר 2011

¹ ס"ח התשמ"ח עמ' 128, ס"ח התש"ס עמ' 113.



רשות ההגבלים העסקיים

י"ח בשבט תשע"א

23 בינואר 2011

פטור: 7122

בפקס: 03-6966464

לכבוד

מר גל רוזנט, עו"ד

הרצוג, פוקס, נאמן ושות'

רחוב ויצמן 4, בית אסיה

תל אביב 64239

הנדון: החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל בין הצדדים:

חברת דואר ישראל בע"מ - מזרח שירות לביטוח בע"מ

הנני מתכבד להעביר אליכם את החלטת הממונה על הגבלים עסקיים, לפי סעיף 14 לחוק
ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988, בדבר מתן פטור מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר
כובל שבין הצדדים בנדון.

בכבוד רב

עו"ד דוד ארם

רשם ההגבלים העסקיים



רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר שצדדים לו חברת דואר ישראל בע"מ ומזרח שירות לביטוח בע"מ

א. פתח דבר

בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**") להסדר כובל שהצדדים לו הם חברת דואר ישראל בע"מ (להלן: "**חברת הדואר**") ומזרח שירות לביטוח בע"מ (להלן: "**מזרח**" ו/או "**סוכן הביטוח**").

עניינה של הבקשה הוא הארכתו והרחבת גדרו של פטור קודם להסדר בין הצדדים, שניתן ביום 3 בדצמבר 2007 (להלן: "**החלטת הפטור הקודמת**")¹, אשר עסק במתן בלעדיות לאספקת שירותי ביטוח רכב בחלק מסניפי חברת הדואר, באמצעות סוכן הביטוח. בבקשה הנוכחית התבקשה הרחבת גדר הפטור גם לתחום ביטוח נסיעות לחו"ל.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתן האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, באתי למסקנה - בכפוף לתנאים הקבועים בסיפא להחלטה זו – כי הכבילות שבהסדר אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשווקים כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בהסדר כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלה והנימוקים שיפורטו להלן, מצאתי כי ההסדר ראוי לפטור בתנאים לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים.

ב. הצדדים להסדר

חברת הדואר, הנה חברה בבעלות ממשלתית העוסקת באספקת מגוון רחב של שירותי דואר, כגון מסירות מכתבים בארץ ומחוץ לה, שירותי אשנב, שירותי בנק במסגרת בנק הדואר ועוד.

מזרח, הנה סוכנות ביטוח העוסקת בתחומי הביטוח השונים. כ-43% ממניותיה של מזרח מוחזקות על ידי ב. ד. דנגיא אחזקות בע"מ ו-26% ממניותיה מוחזקות על ידי הפניקס סוכנויות ביטוח 1998 בע"מ (להלן: "**הפניקס**").

ג. תיאור ההסכם בין הצדדים

תכלית ההסכם (שהכבילות נשואות החלטה זו כלולות בו), הנה קיומו של מיזם משותף לחברת הדואר ולמזרח לשם אספקת שירותי ביטוח אלמנטרי בסניפי חברת הדואר (להלן: "**המיזם**").

¹ החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר שצדדים לו חברת דואר ישראל בע"מ ומזרח שירות לביטוח בע"מ; 2007 הגבלים עסקיים 5000711.

המיזם מגדיל את מגוון ערוצי ההפצה לביטוחי רכב ולביטוחי נסיעות לחו"ל, ומוסיף חלק מסניפי הדואר אל ערוצי ההפצה הקיימים בשוק זה מכבר.

על פי ההסכם המקורי, יפעילו הצדדים למיזם עמדות בסניפים נבחרים של חברת הדואר, שבחלקם יאוישו על-ידי סוכן ביטוח של מזרח ובחלקם יכללו עמדה ממוחשבת בלבד, ואשר בהם תינתן לצרכן האפשרות לרכוש שירותי ביטוח מחברות ביטוח שונות – ולכל הפחות 3 חברות ביטוח. בפועל, המיזם פועל כיום במתכונת הבאה: לקוחות הנכנסים לסניפי דואר, ואשר ביטוח הרכב שלהם פוקע באותו חודש, מוזמנים למסור את פרטיהם לצורך קבלת הצעות מסוכן הביטוח לביטוח הרכב. על פי תוספת מאוחרת להסכם, נוסף להסכם גם מנגנון לשיווק ביטוח נסיעות לחו"ל, דרך מספר גישה טלפוני המשווק ללקוחות הדואר. אישורה של תוספת זו מתבקש לראשונה במסגרת החלטת הפטור.

להשלמת התמונה יצוין, כי ההסכם שבין הצדדים אוסר על הסוכן להיות נתון לשליטת חברת ביטוח כלשהי, אם כי הוא אינו אוסר על זיקת בעלות אחרת שאינה עולה כדי שליטה. בפועל, כאמור, למזרח קשרי בעלות עם הפניקס. עוד יש להדגיש, כי על פי תנאי המכרז הנלווים להסכם, ההחלטה אם לרכוש את שירותי הביטוח נתונה לשיקול דעתו הבלעדי של הצרכן ועצם קבלת הצעת המחיר אינה מחייבת את הצרכן לרכוש את שירותי הביטוח.

ד. הכבילות שבהסכם והשפעת ההסדר על התחרות

במסגרת ההסכם המקורי בין הצדדים, מתחייבת חברת הדואר להעניק למזרח בלעדיות באספקת שירותי הביטוח בחלק מסניפי הדואר לתקופה של 5 שנים עם אופציה להארכה של 5 תקופות נוספות בנות שנה כל אחת. על כן, יתרת תקופת ההסדר עומדת נכון להיום לכל היותר על 7 שנים.

כפי שפורט בהחלטת הפטור הקודמת, אשר עסקה באספקת שירותי ביטוח לרכב, בבחינת השפעת ההסדר על התחרות עמדה לנגד עיניי העובדה כי חברת הדואר מרכזת בידה היקף משמעותי במיוחד מכלל מתן שירות של העברת בעלות על רכבים מיד שנייה. עובדה זו, העלתה את החשש ולפיו חברת הדואר עשויה לנצל את העמדה הייחודית בה היא מצויה, ולמנף זאת כדי להשפיע על אורחות התחרות בשוק משיק – שוק תיווך ביטוחי הרכב – אליו היא הצטרפה כמתחרה חדשה בחוליית ההפצה.

בנוסף נתתי דעתי גם לאפשרות לפיה הצומת המרכזי בו נמצאת חברת הדואר – מקום בו רוכש רכב מיד שנייה זקוק לשירותי העברת בעלות – עלול לאפשר לחברת הפניקס (המחזיקה בסוכן הביטוח) או למספר מצומצם של חברות ביטוח שיציעו הצעות במסגרת המיזם, להגביל, בטווח הארוך, את התחרות בשוק ביטוחי הרכב מיד שנייה.

אולם, בחינת הדברים לימדה בשעתו כי את החששות האמורים ניתן להפיג בתנאים, וההסתברות כי ישתכללו לכלל הגבלת התחרות אינה גבוהה. זאת, משום שמלכתחילה, ההשפעות הישירות של המיזם תחומות לציבור הצרכנים אשר מעביר בעלות על רכב בסניפי הדואר (רכבים מיד שנייה ואילך). הנתונים שבידיי מלמדים כי הציבור האמור מהווה כרבע מכלל מבטחי הרכב בשנה. יתרה מכך, סקירת נתוני המכירות בפועל משלוש שנות פעילותו של המיזם מעלה, כי רק אחוז קטן מהצרכנים הללו, אשר מעבירים בעלות על רכב בסניפי הדואר, רוכשים פוליסות רכב באמצעות המיזם. נמצא, כי בפועל לא התממשו החששות התחרותיים שהתעוררו כתוצאה מקיומו של המיזם בתחום ביטוח הרכב.

כאמור, במסגרת החלטת פטור זו נבחן גם ההסדר למכירת ביטוח נסיעות לחו"ל ללקוחות חברת הדואר, אשר נוסף להסכם הקיים במועד מאוחר יותר. חברת הדואר מספקת מגוון שירותים ומוצרים עבור הנוסעים לחו"ל, כגון: הנפקת רישיון נהיגה בינלאומי, המרת שקלים למטבע חוץ,

רכישת המחאות נוסעים, כרטיסי חיוג בינלאומיים וכן תשלומים שונים הנדרשים לשם הנפקת אשרה ("ויזה") לארה"ב. המוצרים והשירותים הללו (להלן: "השירותים לנוסעים לחו"ל") מהווים מוצרים משלימים לביטוח נסיעות לחו"ל, ואף משווקים על ידי חברת הדואר כחלק מ"סל שירותים לנוסעים לחו"ל".

עם זאת, בשונה משירות העברת הבעלות על רכבים מיד שנייה, השירותים לנוסעים לחו"ל אשר פורטו לעיל, מוצעים גם על ידי גופים נוספים, למעט תשלום עבור אשרה לארה"ב המבוצעת על-ידי חברת הדואר בלבד. יתירה מכך, מהמידע שבידינו עולה, כי ציבור הצרכנים אשר רוכש את השירותים לנוסעים לחו"ל בסניפי הדואר מהווה חלק לא משמעותי מכלל הנוסעים לחו"ל. מכאן, שקטן החשש מכך שהיקפי פעילות השיווק של ביטוח נסיעות לחו"ל על-ידי חברת הדואר תגביל את התחרות בתחום. לאור האמור לעיל, גם את החששות בשוק ביטוח הנסיעות לחו"ל ניתן להפיג בתנאים דומים לאלו שנקבעו בהחלטת הפטור הקודמת.

בנוסף על כך שהמיזם מוגבל מבחינת היקף השפעתו על ציבור הצרכנים כמתואר לעיל, ניתוח של ההסכם עצמו מלמד כי היקף תחולת תניית הבלעדיות מוגבלת אף היא: ההסכם שבין הצדדים מותיר בידי חברת הדואר את הזכות לפרסם מכרזים נוספים הן לצורך מתן שירותי ביטוח בסניפים שסוכן הביטוח לא יפעל בהם על-פי ההסכם והן לצורך מכירת סוגי ביטוח שהסוכן אינו מסוגל למכרם ללקוחות המיזם. בנוסף, ההסכם אינו מונע מהסוכן להמשיך ולמכור שירותי ביטוח מחוץ למסגרת המיזם.

בנוסף, במסגרת השיקולים ליתן את הפטור, התחשבתי בנתח השוק הנמוך של סוכן הביטוח וכן בעובדה ששוק הביטוח האלמנטרי הוא שוק תחרותי המאופיין בריבוי מתחרים וריבוי אמצעי הפצה – סוכנים, סניפים, אינטרנט, מוקדים טלפוניים ישירים וכדו'.

כאמור, יתרת תקופת ההסדר עומדת כיום על שנתיים, וההסכם יוארך מאליה עד לחמש תקופות נוספות בנות שנה כל אחת. עם זאת, מצאתי להגביל את תקופת הפטור לשלוש שנים נוספות בלבד, כך שבמידה והצדדים יבחרו להמשיך ולהאריך את ההסכם ביניהם גם מעבר לתקופה זו, המיזם יצטרך לבוא לבחינה מחודשת בפניי והשפעתו על התחרות תיבחן לעת ההיא.

ה. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים ומכוח הסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, ניתן בזה פטור להסדר שבין חברת הדואר למזרת, בתנאים המפורטים להלן:

הגדרות:

בתנאים אלה יהיו למונחים הבאים הפירוש המופיע לצדם להלן:

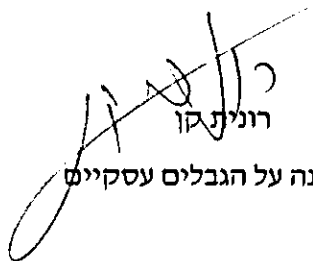
- | | |
|-----------------|--|
| "חברת הדואר" - | חברת דואר ישראל בע"מ, כל אדם השולט בה וכל תאגיד הנשלט על ידי מי מהם; |
| "סוכן הביטוח" - | מזרח שירות לביטוח בע"מ, סוכנים מטעמה, כל אדם השולט בה וכל תאגיד הנשלט על ידה; |
| "אפליה" - | קביעת תנאי התקשרות שונים בין לקוחות שונים ולרבות תנאי התקשרות שעניינם מחיר, הנחה, הטבה, שירות וכדו'. |
| "קשירה" - | התניה, במישרין או בעקיפין, בין אספקת שירות ו/או מוצר מסוג אחד לבין שירות ו/או מוצר מסוג אחר. |

למונחים אחרים שבתנאים אלה ובהגדרות לעיל תהא המשמעות הנודעת להם בכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), התשס"א-2001.

תנאים:

1. חברת הדואר לא תפלה בין צרכני שירות העברת הבעלות ברכב וכן לא תפלה בין צרכני השירותים לנוסעים לחו"ל. מבלי לגרוע מכלליות האמור, חברת הדואר לא תפלה במתן שירות העברת בעלות ברכב ו/או במתן שירותים לנוסעים לחו"ל בין אדם אשר יקבל הצעת מחיר ו/או ירכוש ביטוח מסוכן הביטוח לבין אדם שלא יקבל הצעת מחיר ו/או ירכוש ביטוח מסוכן הביטוח.
 2. חברת הדואר לא תקשור בין מתן שירות העברת בעלות על רכב ו/או מתן שירותים לנוסעים לחו"ל לבין רכישה או קבלה של שירות ו/או מוצר מסוכן הביטוח. בלי לגרוע מכלליות האמור, חברת הדואר לא תיצור זיקה כלשהי בין תנאי אספקת שירות העברת בעלות ברכב ו/או תנאי אספקת שירותים לנוסעים לחו"ל לבין רכישה או קבלה של שירות ו/או מוצר מסוכן הביטוח, ולרבות ייעוץ בעניין רכישה או קבלה של שירות ו/או מוצר כאמור.
 3. זולת אם נקבע במסמך זה במפורש אחרת, או לפי כל דין, כל מגבלה החלה על תאגיד מכוח תנאים אלה, חלה גם על כל נושא משרה בתאגיד, על כל עובד בתאגיד, על כל שלוח של תאגיד ועל כל יועץ לו, ועל כל שלוח או חליף של מי מאלה - והכל בין מכוח דין או הסכם ובין בפועל;
 4. כל ספק בדבר תחולתם של תנאים אלה, פרשנותם או בדבר דרך יישומם - יובא להכרעת הממונה;
- תוקפו של פטור זה הינו לשלוש שנים מהיום.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.


רונית קון
הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ח בשבט תשע"א

23 בינואר 2011



רשות ההגבלים העסקיים

הועדה לפטורים ולמיזוגים

המלצות

מועד הדיון: 11 בינואר 2011

מקום הדיון: מלון יד השמונה

בקשות מיזוג במסלול הירוק

בפני חברי הועדה הוצגו בקשות המיזוג וחוות הדעת של המחלקה הכלכלית כדלקמן:

מס' תיק	הצדדים למיזוג	תאריך קבלה	מועד קובע	כלכלניות
8342	הגושרים מלון בטבע (1996) בע"מ מעין תיירות ונופש אגשי"ח בע"מ	29/11/2010	13/1/2011	זהר פרידמן
8356	רשת קפה קפה ישראל בע"מ לחם ארז בע"מ (בהקפאת הליכים) לחם ארז ת"א (1998) בע"מ (בהקפאת הליכים)	13/12/2010	29/1/2011	אליאס עזאם
8372	בריל פאשן בע"מ קונספט שיווק מוצרי אופנה (1995) בע"מ	26/12/2010	25/1/2011	מיטל זריהן
8373	י.ר.א.ב. שירותי נוי בע"מ קרן כרפיס דוד שירותי תברואה 1994 בע"מ	27/12/2010	26/1/2011	גיא ברצור
8374	אקסלנס נשואה מוצרים פיננסיים בע"מ שחרית הנפקות בע"מ ושחרית שוקי הון בע"מ	27/12/2010	26/1/2011	רועי רוזנברג
8375	תעשיות רדימיקס (ישראל) בע"מ טרנס בטון בע"מ	28/12/2010	26/1/2011	גיא ברצור
8384	ארקו החזקות בע"מ מלר - הנדסה וקבלנות בע"מ בע"מ	4/1/2011	3/2/2011	גיא ברצור

החלטה

חברי הועדה ממליצים לאשר את בקשות המיזוג בהתאם לאמור בחוות הדעת הכלכלית.

בקשות מיזוג

בפני חברי הועדה הוצגו בקשות המיזוג וחוות הדעת של המחלקה הכלכלית כדלקמן:

מס' תיק	הצדדים למיזוג	תאריך קבלה	מועד קובע	כלכלניות
8363	פי.סי.בי. טכנולוגיות בע"מ מלתא אינטר תעשיות (1973) בע"מ לירד שיווק בע"מ מעגלי מלתא בע"מ	19/12/2010	21/1/2011	אורי שרף
8377	נגב קרמיקה בע"מ ח.ג.י. חברה לשיווק והספקה לבניין בע"מ	30/12/2010	29/1/2011	גיא ברצור

החלטה

חברי הועדה ממליצים לאשר את בקשת המיזוג בהתאם לאמור בחוות הדעת הכלכלית.

בקשות פטור

בפני חברי הועדה הוצגו בקשות פטור וטיוטות פטור של המחלקה המשפטית כדלקמן:

מס' תיק	הצדדים להסדר	עו"ד
7122	חברת דואר ישראל בע"מ מזרח שירות לביטוח בע"מ	אלעד מקדסי
8266	כלל חברה לביטוח בע"מ מגדל חברה לביטוח בע"מ הראל חברה לביטוח בע"מ מנורה מבטחים ביטוח בע"מ הפניקס חברה לביטוח בע"מ סומך חייקין, KPMG, ש.ר.	אלעד מקדסי

החלטה

חברי הועדה ממליצים לתת פטור בבקשות הנ"ל בהתאם לאמור בטיוטות הפטור של המחלקה המשפטית.

4. יצוין, למען שלמות התמונה, כי ביום 21 במאי 2008 נחתם על ידי הצדדים נספח להסכם ("הנספח"). הנספח מוסיף להסכם המקורי מנגנון קונקרטי למסגרת שיתוף פעולה בין הצדדים גם במכירת ביטוח נסיעות לחו"ל. סעיף 10 לנספח מחיל עליו את הוראות ההסכם, ככל שלא שונו במסגרת הנספח, לרבות את התחייבות חברת הדואר לבלעדיות.

5. נספח זה אינו נדרש גם הוא לפטור מאת הממונה, הואיל וחל עליו פטור הסוג למיזמים משותפים (לעניין זה - ר' המכתב הנלווה לבקשת פטור זו)². עם זאת, למען הזהירות בלבד, וככל שתסבור הממונה, לאחר בחינת הנתונים הרלוונטיים, כי פטור הסוג לא חל על נספח זה (וזאת בניגוד לעמדת חברת הדואר), תבקש חברת הדואר כי הפטור לתנית הבלעדיות יוענק אף בכל הנוגע לתחולתה על מכירת ביטוח נסיעות לחו"ל.

7. תקופת ההסדר הכובל:

תוקף ההסכם הוא חמש שנים, והוא יוארך מאליו עד לחמש תקופות נוספות בנות שנה אחת כל אחת, אלא אם נמסרה הודעה על אי-הארכה כאמור.

הואיל וחלפו שלוש שנים מעת תחילת ההסכם, יתרת תקופת ההסכם היא שבע שנים, לכל היותר.

8. הנימוקים המצדיקים מתן פטור מהצורך באישור בית הדין:

1. מדובר במיזם בין חברת הדואר לבין הסוכן, שבמסגרתו ניתנת ללקוחות המבקרים בסניפי הדואר ומעוניינים בכך, האפשרות לרכוש שירותי ביטוח מאת הסוכן ("המיזם"). במסגרת המיזם מוצעות לצרכני הביטוח הצעות מתחרות על ידי חברות ביטוח שונות, במענה למסירת פרטים רלוונטיים. הצרכן בוחר אם להיענות לאיזו מן ההצעות הללו או לבחור ברכישת שירותי ביטוח בדרך אחרת.

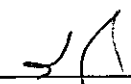
2. ביום 3 בדצמבר 2007 העניקה הממונה פטור, בתנאים, לתנית הבלעדיות שנכללה בהסכם, לתקופה בת 3 שנים.

החלטת הפטור מצ"ב כנספח ב' לבקשה זו.

3. מאפייני התחום וכן הנימוקים המצדיקים הענקת פטור על ידי הממונה פורטו בהרחבה במסגרת בקשת הפטור הקודמת והם יפים גם לעניינה של בקשה זו. לפיכך, מצורפת בזה לנוחותכם בקשת הפטור הקודמת (כנספח ג' לבקשה זו), וחברת הדואר חוזרת על האמור בה.

4. למען הסדר הטוב יצוין, כי השירות במסגרת המיזם ניתן כיום במתווה שונה מאשר המתווה שתכננו הצדדים מלכתחילה: במסגרת המיזם הוצבו בתחילה עמדות של הסוכן בסניפי הדואר בהנחה שהלקוחות יעשו בהן שימוש לשם קבלת הצעות מחברות ביטוח שונות (בדומה לעמדות הקיימות בבנקים לשם קבלת הצעות לביטוח משכנתא, למשל). אולם, מתווה זה לא צלח שכן הלקוחות לא עשו שימוש בעמדות אלה, והן למעשה אינן פעילות מזה תקופה ארוכה. בפועל, פועל המיזם באופן הבא: לקוחות הנכנסים לסניפי דואר ואשר ביטוח הרכב שלהם פוקע באותו חודש, מוזמנים למסור את פרטיהם לשם קבלת הצעות לביטוח הרכב. עם אלה שמסרו את פרטיהם יוצר הסוכן קשר, ומציע להם הצעות - מחברות ביטוח שונות - לרכישת ביטוח רכב. לשינוי זה בדרך פעילות המיזם אין כל נפקות לניתוח התחרותי בענייננו, כפי שאף עולה מן האמור להלן.

5. אף מהלך הדברים בשלוש השנים שחלפו מעת שניתן הפטור מלמד כי אין כל מניעה להעניק פטור מחדש לתנית הבלעדיות. למעשה, מספר הביטוחים הנרכשים בסניפי הדואר כיום - כשלוש שנים לאחר תחילת פעילות המיזם - אינו משמעותי בכל קנה מידה: בכל אחת מן השנים 2009 ו-2010 (נתוני 2010 כוללים את נתוני החודשים ינואר-ספטמבר) נמכרו באמצעות המיזם אלפים בודדים של ביטוחים. זאת, כאשר בישראל קיימים כ- **1.9 מיליון כלי רכב פרטיים** הנדרשים לביטוח וכאשר - רק לשם ההשוואה - מספר הביטוחים הנמכרים לרכבים פרטיים באמצעות חברות הביטוח הישיר בלבד עומד, להערכת חברת הדואר, על כ- **230,000** ביטוחים בשנה.
6. שנית, על אף שהסוכן נדרש, על פי תנאי המכרז, להתקשר (לכל הפחות) עם שלוש חברות ביטוח שהצעותיהן תוצגנה בעמדות הממוחשבות, התקשר הסוכן עם שמונה חברות ביטוח לשם מתן השירות. לפיכך, בפני הלקוח עומדות הצעות במספר גדול משמעותית מאשר חויב בו הסוכן (ומן המספר שעמד לנגד עיני הממונה כאשר ניתן הפטור הקודם).
7. הנה אפוא, מעמדו של המיזם בתחום ביטוחי הרכב אינו משמעותי, והתחייבותה של חברת הדואר להענקת בלעדיות לסוכן אינה עשויה להקים כל חשש תחרותי. אין כל מניעה, אפוא, להאריך את הפטור כמבוקש.
8. יתרה מכך: מיזם שכזה כרוך בהשקעה משמעותית ובחינת הצלחתו אינה נעשית בן-יום, אלא אך לאחר שנים מספר (כפי שמעידים הן מספר הביטוחים הנמכרים באמצעות המיזם, והן הצורך בשינוי מתווה הצעת השירות, כמתואר לעיל). במלים אחרות - רק לאחר תקופה משמעותית יוכלו הצדדים לדעת אם צלחה דרכו של המיזם אם לאו. אין לשכוח כי חלק ניכר מן ההשקעות מהווה עלות שקועה, אשר לא תוחזר לסוכן במקרה של פירוק המיזם.
9. בנסיבות אלה קיימת חשיבות גבוהה להענקת פטור לתקופה ארוכה מעט יותר מן הרגיל. פטור שכזה יאפשר ודאות רבה יותר ויעניק תמריץ להשקיע השקעה נרחבת יותר בעסקי המיזם, באופן שיתרום ליעילות המיזם.
10. יצוין, כי תקופת הפטור הקודם הוגבלה על ידי הממונה לשלוש שנים, וזאת על מנת שניתן יהיה לבחון מחדש את השפעות המיזם על התחרות, לאחר תקופה קצרה יחסית של פעילותו. הואיל והמיזם, כמצוין לעיל, אינו מקים כל חשש תחרותי, נבקש זאת הפעם כי הממונה תעניק פטור לכבילה ליתרת תקופת ההסכם (לרבות אפשרות ההארכה) - שבע שנים לכל היותר.
11. כאמור לעיל, חברת הדואר סבורה כי הנספח להסכם המחיל את תנית הבלעדיות אף על מכירת ביטוח נסיעות לחו"ל אינו נדרש לפטור כלל ועיקר. אולם, ככל שתסבור הממונה אחרת, מבקשת חברת הדואר כי הפטור יענק לתנית הבלעדיות אף בתחולתה על תחום ביטוח הנסיעות לחו"ל. בהקשר זה יצוין, כי פעילות המיזם בתחום זה זניחה הרבה יותר מפעילותו בתחום הביטוח לרכב, וכי - להבדיל מתחום הביטוח לרכב - לא ניתן להעלות כל טענה כי לחברת הדואר פעילות (בודאי לא משמעותית) בתחום בעל זיקה תחרותית לתחום ביטוח הנסיעות לחו"ל.
- אני מצהיר/ה שכל הפרטים האמורים, הם מלאים ונכונים, שהמסמכים המצורפים הם נכונים ושמלבדם אין כל מסמך אחר הקובע את ההסדר או הנוגע לו.


חתימה וחותמת

יואל נוה

יואל נוה, מנהל בנק הדואר
שם ותפקיד

3 בנובמבר 2010
תאריך